

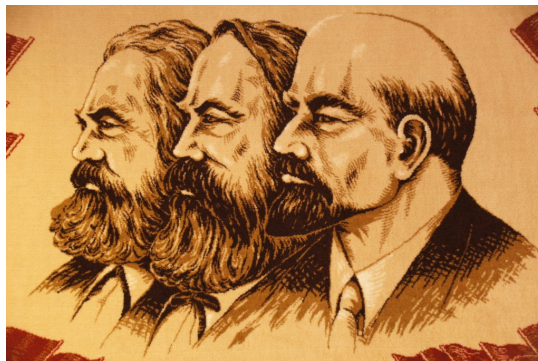
Marx a Satan – príbeh o „filozofickom géniovi“ a jeho zhubnom odkaze

Karol Gazdík

17. marca 2023 ✝ História

„14. marca (1883) o štvrt' na tri popoludní prestal najväčší žijúci mysliteľ myslieť. Zostal sám sotva dve minúty, a keď sme sa vrátili, našli sme ho v kresle, pokojne zaspal – ale navždy...“, dojímavovo opisuje posledné chvíle Karla Marxa jeho spolupracovník a priateľ Friedrich Engels, stojac spolu s ďalšími dvanástimi menovite známymi truchliacimi nad jeho hrobom. Následne 64-ročné mŕtve telo tohto „filozofického génia“, ako ho nazývali školské učebnice za socializmu, vkladajú do chladnej zeme londýnskeho cintorína *Highgate*, v časti, ktorá bola vyhradená pre agnostikov a ateistov.

Marxov odkaz však nebol pochovaný s mŕtvym telom filozofa, politického publicistu, kritika klasickej ekonómie a teoretika robotníckeho hnutia, socializmu a komunizmu. Jeho myšlienky sú tu dodnes. Síce už nepochodujeme v uliciach s Marxovým portrétom, ktorý bol súčasťou akejsi „nesvätej trojice“ (Marx, Engels a Lenin), no vidíme, že sa k jeho stále živému dielu neustále hlásia aj západní sociálni demokrati, ľavičiari, liberáli, kresťanskí demokrati, a žiaľ, aj niektoré osobnosti Cirkvi. Čo vlastne o Marxovi vieme?

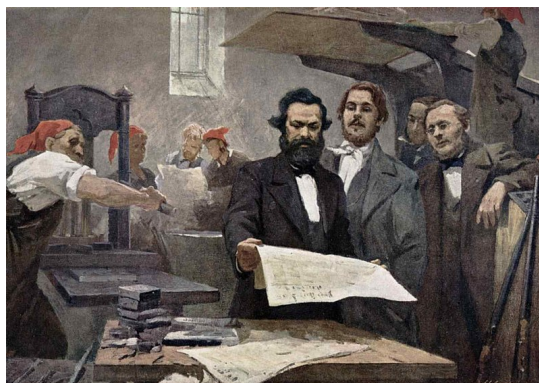
„Nesvätá trojica“ zakladateľov marxisticko-leninskej teórie spolu s historickým materializmom a dialektikou, ktorá je základom celého komunizmu.

zdroj: flickr.com

Nekritický pohľad na Marxa a jeho dielo

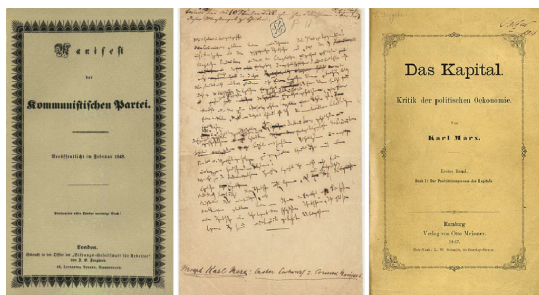
Karl Marx sa narodil v pruskom meste Trevír v židovskej rodine, ale jeho otec ako právnik konvertoval na kresťanstvo z profesijných dôvodov. Spočiatku študoval právo na univerzite v Bonne, neskôr na univerzite v Berlíne. Na univerzite v Jene síce získal titul doktora, no pre jeho radikálne politické názory nedokázal nastúpiť na akademickú dráhu. Preto sa začal venovať novinárstvu – stal sa redaktorom liberálnych novín *Rheinische Zeitung*. Keď ich pruská vláda pozastavila, odišiel do Paríža, kde pokračoval vo filozofickej činnosti aj novinárskej práci, teraz už ako nezávislý novinár. V tomto období sa stretol s Friedrichom Engelsom, ktorý ho upozornil na situáciu robotníckej triedy a priviedol k štúdiu ekonómie. Marx s Engelsom následne spolupracoval až do svojej smrti.

Marx sa vo svojich prácach zaoberá prevažne ekonómiou, dejinami a politikou. Ovplyvnený bol Hobbsom, Adamom Smithom, Davidom Ricardom, Jamesom Milom a v neposlednom rade Hegelom. Sám ovplyvnil ďalšie osobnosti, medzi ktorými bol Lenin, Trockij, Adorno či Singer. Po usadení sa v Anglicku zintenzívnil svoje angažovanie sa v Medzinárodnom robotníckom združení, neskôr známom ako Prvá internacionála. V poslednom období života napísal svoje najvýznamnejšie diela vrátane *Kapitálu*, ktorý má tri zväzky. Prvý zväzok vyšiel v roku 1867 a ďalšie dva zväzky, ktoré redigoval Engels, v rokoch 1885 a 1894, teda až po Marxovej smrti. Tolko píše o Marxovi Peter J. King vo svojej knihe *Sto filozofov: Život a dielo najvýznamnejších svetových mysliteľov*.

Marx a Engels v tlačiarňi *Neue Rheinische Zeitung*; E. Capiro, 1895.

zdroj: wikimedia commons

Marxove veľké práce: 1. Prvé vydanie *Manifestu komunistickej strany* (1848) a 2. Marxov rukopis *Manifestu komunistickej strany*; 3. Titulná strana prvého vydania *Kapitálu* (1867).

zdroj: wikimedia commons

Kritický pohľad na Marxa a jeho „dielo“

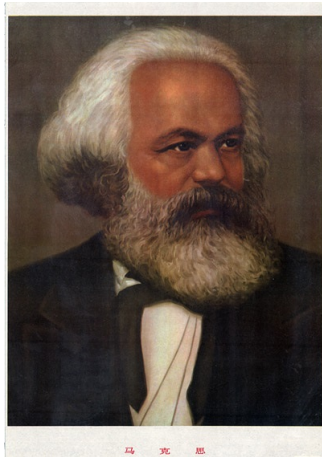
Život Karla Marxa opísal Arnold Künzli vo svojej knihe *Karl Marx Eine Psychographie*. Marx bol ako človek veľmi nízkych mravných kvalít. Už ako študent v Berlíne trávil viac času diskusiami v krčme pri pive ako na prednáškach a pri knihách. Štúdiá dokončil až po tom, čo jeho otec, bohatý advokát, stratil trpezlivosť a pohrozil mu odňatím apanáže. Richard Wurmbrand vo svojej knihe *Marx a Satan*, ktorá je cenným zdrojom tohto článku, túto apanáž ozrejmuje: „... dostával synček Marx od svojho otecka ročné vreckové 700 toliarov. Bola to obrovská suma, pretože v tom čase malo len 5 percent obyvateľov ročný príjem presahujúci 300 toliarov.“

Oženil sa so šľachtickou Jenny von Westphalen, získal od nej celkom bohaté veno, ktoré však stačil počas krátkej doby prepiť a prehýriť. K svojej manželke sa správal netaktne a hrubo. Dvakrát ho preto opustila, no nakoniec sa vždy k nemu vrátila. Aby toho nebolo málo, podviedol ju s ich slúžkou, s ktorou splodil

nemanželské dieťa. Aby Marx uchránil svoju povesť, prehovoril Friedricha Engelsa, aby dieťa adoptoval, na čo on ako jeho verný priateľ pristúpil a stal sa súčasťou tejto Marxovej komédie. Neskôr svoju ženu aj deti opustil a nechal ich trpieť hladom a podvýživou, pretože peniaze skrátka prepil. To, že bol Marx veľký pijan priznal aj Rjazanov, riaditeľ Inštitútu Marxa a Engelsa v Moskve. Píše o tom vo svojej knihe *Karl Marx, človek, mysliteľ a revolucionár*.

Marxovo tragické „dielo“ zla v jeho rodine pokračovalo ďalej. Dve z Marxových dcér spáchali samovraždu. Zabil sa aj jeho zať. Tri Marxove deti zomreli na podvýživu. Jeho dcéra Laura, ktorá sa vydala za socialistu Lafargua, tiež pochovala tri zo svojich detí. Potom spáchala samovraždu aj so svojím manželom. K podobnému kroku sa odhodlala aj Eleanora so svojím manželom. Sama sa zabila, ale jej manžel si to v poslednom okamihu rozmyslel. Keď zomrela Jenny von Westphalen, Marx sa ani neunúval ísť na jej pohreb – pohreb vlastnej manželky.

Marx necítil záväzok starať sa o svoju rodinu. Keby chcel, ľahko mohol rodinu uživiť, pretože mal obrovské jazykové znalosti. No namiesto toho neustále žobral peniaze od Engelsa. Stojí tu za zmienku, že Marx v *Komunistickom manifeste* horlil proti kapitalistom, ktorí „zneužívajú manželky a dcéry proletárov“. Čisté to pokrytectvo, ktoré nebolo u Marxa ničím neobvyklým.

Karl Marx na čínskej kolorovanej pohľadnici.

zdroj: flickr.com

Dôležitý je aj pohľad na Marxov (už načrtnutý) vzťah k peniazom. Veľký ekonóm Marx mal skrátka s peniazmi večne nejaký problém. Prahol po nich, aby ich potom rýchlo premárnil. Obzvlášť veľké sumy míňal pri špekuláciách na burze. Z údajov Marxovho inštitútu vyplýva, že v priebehu života dostal Marx od Engelsa zhruba šesť miliónov frankov. Pritom Marx neustále lačnel po dedičstve. Keď zomieral jeho strýko, Marx napísal: „*Ak ten pes zomrie, budem mať po starostiach.*“ Láskevnejšie sa nesprával ani k ľuďom, ktorí k nemu mali oveľa bližšie ako jeho strýko. Dokonca sa prestal stykať aj so svojou matkou. V decembri 1863 Engelsovi napísal:

„*Pred dvoma hodinami som dostal telegram so správou, že zomrela moja matka. Osud si potreboval vziať jedného člena mojej rodiny. Ja sám som bol už jednou nohou v hrobe. Za týchto okolností ma tu treba viac ako tej starej ženy. Musím ísť do Trevíru kvôli dedičstvu.*“ To bolo všetko, čo povedal na smrť svojej matky – žiadna ľútosť, len dedičstvo.

Marxa ako osobu veľmi trefne zhodnotil Radomír Malý vo svojom článku „Len“ filozof, alebo aj zločinec? uverejnenom na českom portáli Te Deum. „Zakladateľa, teoretika a otca socializmu a komunizmu nemožno preto po pravde označiť inak ako epitetami: darebák, človek podľa povahy, opilec, smilník a spoluvinník zločinných vražd Parížskej komúny. Zaslúži si taký človek oslavu a dokonca stavbu pomníka?“

Spojenectvo s diablom, nepriateľstvo s Bohom

Lunačarskij, filozof, ktorý bol jednu dobu ministrom školstva v Sovietskom zväze, v knihe *Socializmus a náboženstvo* napísal, že Marx opustil akýkoľvek kontakt s Bohom a namiesto toho dosadil Satana do prvej línie pochodujúcich oddielov proletariátu. Richard Wurmbrand vo svojej knihe zdôrazňuje, že „Marx a jeho súdruhovia boli síce protibožskí, ale neboli to žiadni ateisti, za akých ich vyhlasujú súčasní marxisti. Zriekali sa Boha, rúhali sa mu, ale nenávideli Boha, v ktorého verili. Nepopierali jeho existenciu; popierali jeho zvrchovanosť.“ (!)

Keď v roku 1871 vypukla revolúcia v Paríži, komunard Flourens vyhlásil: „Naším nepriateľom je Boh. Nenávisť k Bohu je začiatkom múdrosti.“ Pre komunardov, ktorí si vytkli tento cieľ, mal Marx slová chvály. Marxov súhlas s komunardom Flourensom nám môže potvrdiť fakt, že ešte ako mladý študent písal satanistické verše, o čom hovorí (okrem knihy *Marx a Satan*) aj článok Ryszarda Mozgola v Te Deum 1/2012.

Na začiatku života mal Marx určité umelecké ambície. Jeho básne a divadelné hry sú dôležité, pretože zjavujú stav jeho srdca. Literárnu hodnotu však nemajú a preto zapadli. Úspech v písaní hier, ktorý sa nedostavil, nám dal Goebbelsa, nacistického ministra propagandy. Neúspech vo filozofii nám dal Rosenberga, ideológa nemeckého rasizmu, a neúspech v maliarstve a architektúre nám dal Hitlera. Aj Hitler písal básne. Je takmer isté, že nikdy nečítal Marxove básne, no podobnosť ich veršov je zarážajúca.

V Marxovej korešpondencii s otcom sa postupne začali objavovať záhadné pasáže. Marx píše otcovi: „Opona padla. Moja svätýňa svätých sa roztrhla. Je potrebné zaviesť nových bohov.“ Tieto slová napísal 10. novembra 1837 mladý muž, ktorý sa do tej doby hlásil ku kresťanstvu. Otec mu odpovedá: „Rozhodol som sa netrvať na vysvetlení tejto podivnej záležitosti, hoci mi pripadá veľmi pochybná.“ Otcove obavy boli opodstatnené. Marx sa začal čoraz viac oddávať temným silám zla, ktorým vzdával úctu.

Podľa Ryszarda Mozgola sa Marxov satanizmus skladá zo štyroch podstatných častí: „1. Vzburá (najmä vzburá Lucifera) je silou všetkého konania a motorom zmien. 2. Boh je nehybným (statickým) činiteľom, ktorý udržiava ľudí v poníženosti a otrockej závislosti. 3. Iba prekračovanie a prehliadanie Božích príkazov je mierou dosiahnutia víťazstva, z toho vyplýva schvaľovanie zla a prisudzovanie božských vlastností sebe samému. 4. Antihumanizmus, nenávisť voči človeku ako bytosti Bohom stvorenej.“

Marx sníval o tom, že zničí svet stvorený Bohom. V jednej svojej básni napísal: „Potom budem môcť víťazne kráčať ako boh troskami Jeho kráľovstva. Každé moje slovo je oheň a čin. Môžem sa merať so Stvoriteľom.“ Slová „zbudujem si nad hlavou vysoký trón“ a priznanie, že z toho, kto na tomto tróne zasadne, bude vychádzať iba hrôza a bolesť, nám pripomína Luciferovo pyšné vychvaľovanie: „Do nebies vystúpim, až nad Božie hviezdy vyvýšim svoj trón...“ (Iz 14,13). Zrejme nie náhodou napísal Michail Alexandrovič Bakunin (ruský revolucionár a ideológ anarchizmu; imidžom značne podobný

Marxovi), ktorý bol istú dobu jedným z Marxových najbližších priateľov: „*Ak chcete, aby vás Marx miloval, musíte ho uctievať. Ak chcete, aby vás aspoň znášal, musíte sa ho báť. Marx je nesmierne pyšný, tá pýcha hraničí so šílenstvom.*“ Nenadarmo sa hovorí: „*Pýcha peklom dýcha.*“ Je totiž prvým hriechom, pôvodcom zla a základom všetkých ostatných hriechov.

Pokiaľ nám to ako dôkaz o Marxovom satanizme nestačí, Wurmbrand ponúka ďalšie postrehy. Vo svojej básni *Bledé dievča* Marx píše: „*O nebo som prišiel, to viem s istotou. Moja duša, kedysi verná Bohu, do pekla zvolila cestu svoju.*“ Marxova báseň *Hráč* je zas identická s ceremóniou zasväcovania sa Satanovi pri satanskej omši. „*Kúdoly dymu pekla stúpajú, mozog mi plnia. Stávam sa šíleným, srdce nanajvýš zmenené mám. Vid' tento meč! Predal mi ho knieža temna. Dal mi znamenie. Tak pre mňa nastal čas. Len smelo a smelšie ja tanec smrti hrám.*“ Pri zasväcovaní sa Satanovi jeho kňazi odovzdávajú meč kandidátovi. Za meč sa platí krvou zo zápästia, ktorou sa podpíše zmluva so Satanom. Názov ďalšej Marxovej básne *Oulanem* je anagramom biblického mena Emanuel. Písanie dôležitých slov/mien naopak je podľa Wurmbranda celkom obľúbená „zábavka“ satanistov. V závere tejto básne Marx prorokuje, že si vyvolí toho, ktorý bude ničiť svet a uvedie ho do skazy touto kľatbou.

Nakoniec začal Marx popierať samú existenciu Stvoriteľa. Začal tvrdiť, že ľudstvo stvorilo samo seba. Písal: „*Celé takzvané svetové dejiny nie sú pre socialistu ničím iným ako stvorením človeka vďaka ľudskej práci. Je nezvratne dokázané, že ľudská prirodzenosť sa zrodila sama zo seba... Kritika náboženstva je završená učením, že najvyššou bytosťou je pre človeka človek.*“ Pokiaľ neuznávame Stvoriteľa, nie je nikto, kto by dával nejaké prikázania a komu by sme sa museli zodpovedať. Marx to potvrdzuje: „*Komunizmus nekáže žiadnu morálku.*“ Keď bolševici v raných rokoch svojej vlády prijali heslo „*Vyžeňme kapitalistov zo zeme a Boha z nebies*“, naplňali Marxov odkaz.

Nakoniec sú v tomto bode zaujímavé ešte dve skutočnosti. Prvou je výpoveď Marxovej slúžky, ktorá považovala Marxa za veľmi zbožného, vidiac ho ako sa „*modlil sám vo svojej izbe pred radom rozsvietených sviečok. Pritom si uväzoval akúsi pásku na čelo.*“ Išlo azda o židovské fylaktérium (*Tfilin*)? Keď sa však židia modlia s fylaktériom na čele, nemávajú pred sebou rad sviečok. To, či išlo o nejaký satanistický obrad, to sa už s určitosťou nedozvieme. A druhou skutočnosťou je to, ako v korešpondencii oslovovali Marxa členovia jeho rodiny. Napríklad Marxov syn Edgar začína svoj list z 31. marca 1854 oslovením „*Môj drahý diabol*“. Marxova manželka ho zas v liste z augusta 1844 oslovuje „*Veľkňaz a biskup duší*“.

Pamätník Karla Marxa v Chemnitz; od roku 1953 do roku 1990 sa toto mesto volalo *Karl-Marx-Stadt*.

zdroj: wikimedia commons

Marx proti národom a rasám

Marx nemal v nenávisti iba židov (o čom sa všeobecne vie), ale aj Nemcov. „*Nemci sa obrodia, len keď ich budete tĺcť.*“ Na inom mieste povedal: „*Nemci, Číňania a židia sú ako podomoví obchodníci.*“ O Britoch sa vyjadril, aby ich vzal čert a Rusov zas nazval požieračmi kapusty. Slovanské národy boli celkovo pre Marxa etnický odpad. V roku 1848 písal o „*slovanskej luze*“, ku ktorej počítal Rusov, Čechov a Chorvátov. Pre tieto menejcenné rasy nemal iný program ako bezprostredný zánik v celosvetovej revolučnej búrke. „*V nadchádzajúcej svetovej vojne zahynú nielen reakčné triedy a dynastie, ale aj celé reakčné národy – tie zmiznú z povrchu zemskeho. To bude znamenať pokrok.*“

Zničenie miliónov ľudí Marxa a Engelsa nijako netrápilo. Marx napísal: „*V spoločnosti prebieha tichá, nevyhnutná revolúcia. Na ľudských životoch jej záleží rovnako málo, ako záleží zemetraseniu na domoch, ktoré pustoší. Triedy a rasy, ktoré budú príliš slabé, aby sa v nových podmienkach existencie ujali vlády, budú rozmetané.*“

O černochoch Marx tvrdil, že sú to idioti a v súkromnej korešpondencii pre nich používal urážlivé označenie „*negri*“. Svojho protivníka Lassalla nazval „*židovským negrom*“ a bolo úplne zrejmé, že týmto termínom nechce uraziť iba jednotlivcov. „*Som si stopercentne istý, že pochádza z černochoch, ktorí spolu s Mojžišom utiekli z Egypta. Je to zrejmé ako z tvaru jeho lebky, tak z vlasov. Teda... pokiaľ sa jeho mamička či babička z otcovej strany nepárila s negrom... Negerská je aj jeho bezohľadná agresivita.*“

Marx dokonca podporoval otroctvo v Severnej Amerike. V tejto otázke viedol spor s Pierrom Josephom Proudhonom (jeden zo zakladateľov anarchizmu), ktorý bol za černošskú emancipáciu. Marx mu napísal: „*Bez otroctva by sa Severná Amerika – tá najpokrokovejšia krajina – premenila na patriarchálny štát. Vymažte Severnú Ameriku z mapy a nastane anarchia – celkový úpadok*

moderného obchodu a civilizácie. Zrušte otroctvo a vymažete Ameriku z mapy.“

Marx proti proletárom, revolucionár proti revolucionárom

Marx, ktorý sa tváril ako bojovník za proletariát, považoval príslušníkov tejto triedy za „*hlupákov a darebákov*“. Aj Engels dobre vedel, čo od nich môže čakať. Napísal: „*Demokratický, červený, ba ani komunistický dav nás nebude nikdy milovať.*“ 9. januára 1960 nemecké noviny *Reichsruf* zverejnili správu, že rakúsky kancelár Raabe venoval vtedajšiemu vládcovi Sovietskeho zväzu Nikitovi Chruščovovi originál listu Karla Marxa. Chruščov z neho zrejme radosť nemal, pretože tento list bol dôkazom, že Marx bol plateným informátorom rakúskej polície a donášal na revolucionárov. Revolucionár proti revolucionárom, skrátka absurdné a smiešne.

Tento list bol nájdený náhodou v tajnom archíve. Z listu vyplývalo, že Marx donášal na svojich kolegov počas svojho exilu v Londýne. Za každú informáciu, ktorú podal, dostal ekvivalent 25 dolárov. Donášal na revolucionárov, ktorí žili v exile v Londýne, Paríži alebo Švajčiarsku. Jedným z ľudí, na ktorých donášal, bol aj Ruge, ktorý sa považoval za Marxovho dôverného priateľa.

Nástenná malba od Diega Riveru zobrazujúca Karla Marxa v Národnom paláci v Mexico City.

zdroj: wikimedia commons

Leninova sebakritika

Za Marxom je tajomstvo, ktoré pozná málokto marxista. Lenin napísal: „*Ubehlo polstoročie a žiadny marxista Marxa nepochopil.*“ Wurmbrand tvrdí, že nie je najmenších pochyb o tom, že aj Lenin bol ovládaný satanistickou ideológiou. No on, na rozdiel od Marxa, z tohto opojenia nakoniec precitol. O sovietskom štáte Lenin neskôr napísal: „*Štát nefunguje tak, ako sme si priali. Ako teda funguje? Auto nepočúva. Za volantom sedí vodič a zdá sa, že auto riadi, ale auto nejde žiaducim smerom. Riadi sa prianím nejakej inej sily.*“

V liste z roku 1921 Lenin napísal pozoruhodnú vec: „*Dúfam, že nás obesia na smradľavom povraze... Pokiaľ nás zavesia, bude to len dobre.*“ Taká bola teda Leninova nádej po živote zasvätenom boju za vec komunizmu: Byť spravodlivo zavesený na smradľavom povraze. Jemu sa táto nádej nesplnila, ale takmer všetci jeho spolupracovníci boli nakoniec popravení Stalinom po tom, čo verejne priznali, že slúžili iným silám ako proletariátu, ktorému údajne pomáhali.

Lenin, zakladateľ sovietskeho štátu, na smrteľnej posteli povedal: „*Urobil som veľkú chybu. Ako nočná mora ma trápi pocit, že sa topím v oceáne krvi nespočetných obetí. Už to nemožno vrátiť späť. Na záchranu Ruska by sme potrebovali ľudí, ako bol František z Assisi. Keby sme mali desať*

takýchto mužov, mohli by sme Rusko zachrániť.“

No kto zachráni pred zhubnými ideológiami marxizmu a neomarxizmu celý náš Bohom stvorený svet?

Titulný obrázok – pamätník Karla Marxa v Chemnitzi, zdroj: flickr.com

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/marx-a-satan-pribeh-o-filozofickom-geniovi-a-jeho-zhubnom-odkaze/>